

รายงานการวิเคราะห์การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน ของกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

ที่มา/สถานการณ์ปัจจุบัน

กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพได้ดำเนินการวิเคราะห์การควบคุม กำกับดูแลการบริหารงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน กลุ่มตรวจสอบภายในและการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน ดังนี้

๑. รายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน ปี ๒๕๖๓

ผู้ตรวจสอบภายในภายในประจำหน่วยงานได้ดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานทั้ง ๔ ด้าน คือ ตรวจสอบด้านการเงิน (Financial Auditing) ตรวจสอบด้านการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ (Compliance Auditing) ตรวจสอบด้านการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงาน (Operational Auditing) และการตรวจสอบการบริหารงาน (Management Auditing) จากผลการตรวจสอบทั้ง ๔ ไตรมาส พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑.๑ การตรวจสอบด้านการเงิน

จากการตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินยืม พบประเด็นลูกหนี้เงินยืมทรองราชการมีลูกหนี้เงินยืมทรองราชการชำระคืนเป็นเงินสดเกิน ๒๐% เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมมาประชุมไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

๑.๒ การตรวจสอบการบริหารงาน

พบว่าผลการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายและตามมติคณะรัฐมนตรี และต่ำกว่าเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ การเบิกจ่ายงบประมาณของกรมอนามัย

จากผลการตรวจสอบ พบว่าประเด็นที่พบส่วนใหญ่ จะเป็นประเด็นด้านการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามที่กำหนด และด้านการเงินดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญมีการกำกับติดตาม ผลการดำเนินงานในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองฯ ทุกเดือน และกำหนดมาตรการแนวทางการปฏิบัติในการยืมเงินทรองราชการสำหรับการจัดประชุม

๒. รายงานผลการตรวจสอบภายในกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมอนามัย

กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานของกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ประกอบด้วย การตรวจสอบตรวจสอบด้านการเงิน (Financial Auditing) ตรวจสอบด้านการปฏิบัติงาน หรือการดำเนินงาน (Operational Auditing) การให้คำปรึกษา (Consulting) ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ปรากฏผลดังนี้

๑. การตรวจสอบตรวจสอบด้านการเงิน (Financial Auditing)

ตรวจสอบการบริหารเงินทศรองราชการ ตั้งแต่เดือนเมษายน - เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ พบว่ามีการบันทึกทะเบียนคุมเงินทศรองราชการครบถ้วน ถูกต้อง เงินทศรองราชการเป็นปัจจุบัน มีการทบทวน และปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน บันทึกเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง แต่พบว่ามีลูกหนี้เงินยืมเงิน ทศรองราชการชำระคืนเงินยืมเป็นเงินสดเกิน ๒๐% เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมราชการ ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการและคณะกรรมการขับเคลื่อนส่งเสริมออกกำลังกายระดับกระทรวงแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เนื่องจากคณะกรรมการฯ บางท่านไม่ได้เข้าร่วมประชุมราชการตามที่กำหนด ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องในการบริหารจัดการเงินทศรองราชการของสำนักงาน และการเบิกจ่ายอาจไม่ได้ ตามแผนที่กำหนดไว้

๒. ตรวจสอบด้านการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงาน (Operational Auditing)

๒.๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน ได้จัดทำรายงานการ ประเมินผลการควบคุมภายในครบถ้วน และเผยแพร่ข้อมูลในหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน พร้อมปรับปรุงผังการ ปฏิบัติงาน Flow chart กระบวนการที่มีการควบคุม ประกอบด้วยกระบวนการประชุมสัมมนา กระบวนการผลิต สื่อ/คู่มือทางวิชาการ กระบวนการศึกษาวิจัย ซึ่งการควบคุมภายในสามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงได้ เช่น โครงการจัดการความรู้และเผยแพร่งานวิจัยกิจกรรมทางกายสู่เด็กไทยสูง สมส่วน แข็งแรง IQ EQ ดี ได้นำจุด ควบคุมความเสี่ยงของกระบวนการวิจัยมาช่วยในการดำเนินการทำให้ลดขั้นตอน ระยะเวลาในการทำงาน การ ระวังข้อผิดพลาดระหว่างขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลสำเร็จตามแผน

๒.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง กองฯ ได้จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และได้บันทึกข้อมูลรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างในระบบแผน-ผลจัดซื้อจัดจ้างของกองคลังครบถ้วน และ เผยแพร่ประกาศผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างงบลงทุนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (จำนวน ๔ รายการ) ตามที่ระเบียบ กำหนด และสามารถเบิกจ่ายให้ผู้ขายภายใน ๕ วันทำการ

๒.๓ การรายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หน่วยงานดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี และรายงานผลการตรวจสอบทันเวลา และจัดส่งรายงานผลการ

ตรวจสอบพร้อมรายงานค่าเฉลี่ยน้ำมันให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเรียบร้อยแล้ว และรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้แต่งตั้งเรียบร้อยแล้ว

๓. การให้คำปรึกษา (Consulting)

รายละเอียดตามรายงานผลการให้คำปรึกษา กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

การดำเนินงานของหน่วยงานโดยรวมเป็นไปตามที่ระเบียบฯ กำหนด แต่มีในส่วนของการบริหารลูกหนี้เงินทดรองราชการที่ผู้บริหารของหน่วยงานควรกำกับให้เป็นไปตามนโยบายของกรมอนามัย

การติดตามและประเมินผลการตรวจสอบภายในของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ หน่วยงานได้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามที่เสนอแนะ ผู้อำนวยการกองฯ มอบหมายให้กลุ่มอำนวยการแจ้งเวียนแนวทางการยืมเงินราชการแก่เจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้ ผู้ยืมควรประสานและยืนยันจำนวนผู้เข้าประชุมก่อนการยืมเงินทุกครั้ง เพื่อประกอบการประมาณการยืมเงินให้ใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายมากที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายที่กรมอนามัยกำหนด

๓. รายงานผลการประเมินระบบควบคุมภายในประจำปี ๒๕๖๓

คณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในได้มีการประเมินระบบควบคุมภายในประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ได้แก่

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ๒. การประเมินความเสี่ยง ๓. กิจกรรมการควบคุม ๔. สารสนเทศและการสื่อสาร ๕.. กิจกรรมการติดตามผล และได้วิเคราะห์ความเสี่ยงกระบวนการ

ทำงาน ๓ กระบวนการ ซึ่งได้มีการติดตามผลการดำเนินงานควบคุมภายในเป็นระยะ ๆ ในรอบ ๖ เดือน ได้มีการรายงาน ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ๒. การประเมินความเสี่ยง ๓. กิจกรรมการควบคุม ๔.. สารสนเทศและการสื่อสาร ๕.. กิจกรรมการติดตามผล และได้วิเคราะห์ความเสี่ยงกระบวนการทำงาน ๓ กระบวนการ ซึ่งได้มีการติดตามผลการดำเนินงานควบคุมภายในเป็นระยะ ๆ ในรอบ ๖ เดือน ได้มีการรายงานผลตามแบบติดตาม ปค.๕ ส่วนงานย่อย และมีการปรับปรุง Flow chart กระบวนการจัดการองค์ความรู้ นวัตกรรม และรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน คณะกรรมการฯ ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ เพื่อจัดทำรายงานการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และได้วิเคราะห์ความเสี่ยงกระบวนการทำงาน ๓ กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการวิจัย กระบวนการจัดการองค์ความรู้ นวัตกรรม และกระบวนการบริหารงบประมาณ พบว่ามีความเสี่ยงดังนี้

- กระบวนการวิจัย ความเสี่ยงที่พบคือ ไม่สามารถดำเนินการวิจัยตามระยะเวลาที่กำหนด

นักวิจัยขาดการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการภายใต้สถานการณ์โรคโควิด ๑๙

- กระบวนการจัดการองค์ความรู้ นวัตกรรม ความเสี่ยงที่พบคือ มีการแก้ไขเนื้อหาหลายครั้ง

ทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่ทันตามกำหนด ได้รับงบประมาณล่าช้า

- กระบวนการบริหารงบประมาณ ความเสี่ยงที่พบคือ ผลการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

คณะกรรมการฯ ได้ประชุมสรุปผลการประเมินการควบคุมและการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อจัดกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และจัดทำแบบรายงานการประเมินผลระบบควบคุมภายในต่าง ๆ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ปัญหา/อุปสรรคการดำเนินการ

๑. การปฏิบัติงานด้านระบบการควบคุมภายใน มีการปรับเปลี่ยนคณะทำงานทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการควบคุมภายใน ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง การจัดทำรายงานล่าช้าและอาจทำให้ขาดความสมบูรณ์ ครบถ้วน

๒. การประสานงานด้านข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับตัวชี้วัด ๒.๑ ระดับความสำเร็จในการดำเนินการควบคุม การกำกับดูแลการบริหารงาน ในการลงระบบ DOC มีความล่าช้าทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลลงระบบดังกล่าวได้ครบถ้วน

ข้อเสนอ/แนวทางแก้ไข

จากผลการวิเคราะห์สถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นจากข้อมูลผลการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน และผู้ตรวจสอบภายในกรมอนามัยตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ – ปัจจุบัน ยังพบประเด็นสำคัญ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ คือลูกหนี้เงินยืมทดรองราชการชำระเป็นเงินสดเกิน ๒๐ % และด้านการตรวจสอบการบริหารคือผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ข้อมูลการรายงานผลการประเมินระบบควบคุมภายในพบว่ากระบวนการวิจัย กระบวนการจัดการองค์ความรู้ และกระบวนการบริหารงบประมาณ มีความเสี่ยงในด้านการดำเนินงานล่าช้า ไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา ดังนั้นเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการดำเนินงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร และลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการควบคุมภายใน และการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ คณะทำงานด้านการควบคุมภายใน และตรวจสอบภายใน จึงกำหนดมาตรการ ประเด็นความรู้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการควบคุมภายใน และตรวจสอบภายในกำหนด

กลยุทธ์และข้อเสนอมาตรการดำเนินงาน

ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ๕ มาตรการ ได้แก่

๑. พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

๑.๑ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ด้านการตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน

๑.๒ เผยแพร่องค์ความรู้ สื่อสารการดำเนินงานการตรวจสอบภายใน และควบคุมภายใน

ของหน่วยงาน

๒. พัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานการควบคุมกำกับ ดูแล การบริหารงานของกองฯ

๒.๑ ขับเคลื่อนแผนการดำเนินงานการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน

๒.๒ จัดทำมาตรฐาน/แนวทางการปฏิบัติงาน ปรับปรุง Sop/Flow Chart ตามข้อเสนอแนะหรือประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ

๓. ส่งเสริมให้มีระบบกำกับ ติดตาม และการประเมินผล

๓.๑ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงานและคณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานทุกเดือน

ประเด็นความรู้

๑. คู่มือการตรวจสอบภายในประจำหน่วยงานปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. แนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายใน (หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๑๕.๐๑/ว ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒)

๔. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ พ.ศ. ๒๕๖๒

๖. นโยบายดำเนินการตรวจสอบภายในอธิบดีกรมอนามัยปี พ.ศ.๒๕๖๔

๗. นโยบายกลุ่มตรวจสอบภายใน ปี ๒๕๖๔

เป้าหมาย/ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การตรวจสอบภายใน

๑. การปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยเป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ่มค่า บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

๒. การบริหารงานมีมาตรฐาน โปร่งใส ถูกต้อง มีการกำกับดูแลที่ดี มีความน่าเชื่อถือเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล

๓. ผู้ตรวจสอบภายในมีความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านการตรวจสอบภายใน ที่ทันกับเทคโนโลยีและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

๔. การปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นอย่างสร้างสรรค์ รัดกุม มีประสิทธิภาพ เพียงพอที่จะป้องกันความเสียหาย และทันต่อเหตุการณ์ โดยมุ่งเน้นประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อการทำงานเชิงระบบและมีเป้าหมายชัดเจนชัดเจนเน้นการตรวจสอบที่มีคุณภาพ คุ่มค่าและเป็นไปตามมาตรฐาน โปร่งใส ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ เกิดกระบวนการกำกับที่ดี (Good Governance) และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน (Transparency)

การควบคุมภายใน

๑. สร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลให้กับผู้บริหารว่าการดำเนินงานของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน การรายงานและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

๒. ผู้บริหารได้ทราบปัญหาหรือความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหา หรือปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

๓. หน่วยงานมีการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์
กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑

aOuditing) ตามกฎระเบียบ (Compliance